

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Stjórnarhættir Íslandssjóða hf. 2017

Með þessari yfirlýsingu um stjórnarhætti Íslandssjóða hf. er félagið að fylgja viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands í samstarfi við Samtök atvinnulífsins og Nasdaq Iceland með það að markmiði að styrkja innviði Íslandssjóða og auka gagnsæi. Athygli er vakin á að yfirlýsingin er ekki hluti af endurskoðuðum ársreikningi félagsins.

Stjórnarháttafirlýsing Íslandssjóða er hluti af ársreikningi félagsins og er einnig aðgengileg á heimasíðu félagsins, www.islandssjodir.is.

Íslandssjóðir hafa hlotið viðurkenningu sem „Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarhátum“ árlega frá árinu 2013. Viðurkenningin er veitt af Rannsóknarmiðstöð um stjórnarhætti við Háskóla Íslands. Íslandssjóðir hlutu viðurkenninguna að undangenginni ítarlegri úttekt endurskoðunarfyrirtækisins KPMG sem framkvæmd var árið 2013 og aftur árið 2017 vegna endurnýjunar á viðurkenningunni. Viðurkenningin gildir í þrjú ár í senn nema verulegar breytingar verði á stjórn eða eignarhaldi fyrirtækis.

Lög og reglur

Íslandssjóðir eru fjármálafyrirtæki og gilda um starfsemina m.a. ákvæði laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og laga nr. 128/2011 um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingsjóði. Félagið er hlutafélag og gilda jafnframt um starfsemi þess ákvæði laga um hlutafélög nr. 2/1995. Lögin má nálgast á vef Alþingis, www.althingi.is.

Félaginu ber skylda samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki til að fylgja leiðbeiningum um stjórnarhætti,

Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja er hægt að nálgast á heimasíðu Viðskiptaráðs Íslands, www.vi.is.

Um félagið

Íslandssjóðir hf. er sjálfstætt starfandi fjármálafyrirtæki sem sérhæfir sig á sviði sjóðastýringar og annast rekstur og stýringu verðbréfasjóða, fjárfestingarsjóða og fagfjárfestingsjóða. Auk þess starfar félagið á sviði eignastýringar og er með starfsleyfi fyrir fjárfestingarráðgjöf. Hlutverk Íslandssjóða er að stýra eignum á faglegan hátt þar sem hagsmunir viðskiptavina eru ávallt í fyrirrúmi. Félagið var stofnað árið 1994 og nefndist þá Rekstrarfélag VÍB hf.

Íslandssjóðir hafa gert útivistunarsamninga við Íslandsbanka hf. þar sem Íslandsbanki tekur að sér ákveðin verkefni fyrir Íslandssjóði á grundvelli 18. gr. laga nr. 128/2011 um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingsjóði. Íslandsbanki tekur að sér að hafa milligöngu um sölu og innlausn hlutdeildarskírteina, ráðgjöf og aðra þjónustu við eigendur hlutdeildarskírteina. Rekstrar- og upplýsingatækni við Íslandsbanka annast bókhald sjóðsdeilda, útreikning á innlausnarvirði og viðhalda skráum yfir eigendur hlutdeildarskírteina. Íslandsbanki tekur jafnframt að sér vörslu eigna sjóðsdeilda/sjóða í rekstri hjá Íslandssjóðum í samræmi við skyldur vörslufyrirtækja samkvæmt c-lið II. kafla laga nr. 128/2011. Þá hefur félagið gert samninga við Íslandsbanka um útvistun regluvörslu og innri endurskoðunar til bankans.

Starfsmenn félagsins voru 19 í árslok 2017.

Fyrirkomulag samskipta hluthafa og stjórnar

Æðsta vald í málefnum félagsins er í höndum hluthafa þess sem hittast á hluthafafundum að minnsta kosti einu sinni á ári. Hluthafar fá send afrit af fundargerðum hluthafafunda. Á skrifstofu félagsins að Hagasmára 3, 201 Kópavogi, er haldin skrá yfir hluthafa þess og er hún aðgengileg hluthöfum.

Stjórn Íslandssjóða

Stefna Íslandssjóða er að meirihluti stjórnarmanna séu óháðir en á starfsárinu 2017 voru allir stjórnarmenn óháðir félaginu. Stjórn Íslandssjóða starfar eftir starfsreglum sem settar eru á grundvelli laga um hlutafélög, laga um fjármálafyrirtæki og leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja.

Stjórn Íslandssjóða samanstendur af fjórum aðalmönnum og tveimur varamönnum og eru þeir allir kosnir á aðalfundi félagsins til eins árs í senn. Kynjahlutfall er jafnt bæði í stjórn félagsins og varastjórn.

Stjórn félagsins ber meginábyrgð á rekstri þess og fer með æðsta vald í málefnum þess á milli hluthafafunda. Stjórnin hefur lögbundnu hlutverki að gegna sem henni ber sjálfri að annast.

Á starfsárinu 2017 hittist stjórnin á 13 stjórnarfundum og þar af mættu allir stjórnarmenn á 11 fundi en boðuð voru forföll einstaks stjórnarmanns á tveimur stjórnarfundum. Allir fundir voru ákvörðunarbærir.

Helstu hlutverk stjórnar

- Að hafa yfirumsjón með starfsemi félagsins og að hafa eftirlit með rekstri þess, sérstaklega bókhaldi og fjárreiðum, í samræmi við lög og samþykktir.
- Að staðfesta höfuðþætti í stjórnskipulagi félagsins.
- Að ráða framkvæmdastjóra og ákveða starfskjör hans.
- Að taka ákvörðun um afskriftir eigna félagsins.
- Að gera tillögu til aðalfundar um ráðstöfun tekjuafgangs samkvæmt ársreikningi félagsins.
- Að veita prókúruumboð fyrir félagið.
- Að annast önnur þau verkefni sem ákveðin eru í lögum, þ.á.m. að halda hlutaskrá..
- Fjalla um stofnun, slit og sameiningu sjóða í rekstri félagsins.
- Meta árlega störf sín, verklag og starfshætti auk þess að meta störf framkvæmdastjóra félagsins og störf undirnefnda.

Stjórnarmenn skulu jafnframt þekkja þau lög og reglur sem um starfsemi félagsins gilda og þurfa að taka sjálfstæðar ákvarðanir í hverju máli fyrir sig. Auk þess þurfa þeir að hafa skilning á markmiðum og verkefnum félagsins, tryggja að til staðar sé innra eftirlit, að ákvörðunum stjórnar sé framfylgt og að lögum og reglum sé fylgt í rekstrinum. Einnig að sjá um að skipulag félagsins sé jafnan í góðu horfi og að hagsmuna allra hluthafa sé ávallt gætt. Stjórnarmenn þurfa að haga störfum sínum í samræmi við góða stjórnarhætti sbr. leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja útgefnu af Viðskiptaráði, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins.

Stjórnarmenn Íslandssjóða

Tanya Zharov er formaður stjórnar. Hún er fædd árið 1966. Hún var kjörin í stjórn félagsins í apríl 2016. Að aðalstarfi hefur hún verið aðstoðarforstjóri Íslenskrar erfðagreiningar frá 2016. Áður starfaði hún sem framkvæmdastjóri lögfræðisviðs Virðingar hf. frá 2014-2015 og sem framkvæmdastjóri lögfræðisviðs Auðar Capital frá 2008-2013. Hún er lögfræðingur að mennt og útskrifaðist sem Cand. Juris frá lagadeild Háskóla Íslands. Tanya situr í starfskjaranefnd Íslandssjóða. Tanya á sæti í stjórnnum félaga sem tengjast ekki starfsemi Íslandssjóða og er m.a. stjórnarformaður Carbon Recycling International og varamaður í stjórn Fjarskipta hf. (Vodafone). Tanya eða tengdir aðilar eiga ekki eignarhlut í Íslandssjóðum og er hún óháð bæði félaginu og stórum hluthöfum þess og hefur ekki hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila eða samkeppnisaðila Íslandssjóða. Tanya hefur ekki tekið að sér dagleg störf fyrir félagið.

Kristján Björgvinsson er varaformaður stjórnar. Hann er fæddur árið 1964. Hann var fyrst kjörinn í stjórn félagsins sem varamaður en kom inn sem aðalmaður í apríl 2012. Að aðalstarfi hefur hann verið framkvæmdastjóri fjármálasviðs Mjólkursamsölnunnar og Auðhumlu frá 2010 og starfaði áður m.a. við endurskipulagningu á innri rekstri SPRON/Dróma 2009-2010 og sem framkvæmdastjóri fjármálasviðs Geysis Green Energy 2007-2008. Hann er viðskiptafræðingur frá Háskóla Íslands, með M.Sc. gráðu í fjármálum frá Háskóla Íslands auk þess að vera löggiltur endurskoðandi og með próf í verðbréfavíðskiptum. Kristján situr í endurskoðunarnefnd Íslandssjóða. Kristján eða tengdir aðilar eiga ekki eignarhlut í Íslandssjóðum og er hann óháður bæði félaginu og stórum hluthöfum þess og hefur ekki hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila eða samkeppnisaðila Íslandssjóða. Kristján hefur ekki tekið að sér dagleg störf fyrir félagið.

Jensína Kristín Böðvarsdóttir er fædd árið 1969. Hún var kjörin í stjórn félagsins í apríl 2016. Að aðalstarfi hefur hún verið framkvæmdastjóri Global Strategic Planning og HR hjá Alvogen frá 2016 og starfaði áður m.a. sem framkvæmdastjóri þróunar og mannauðs hjá Landsbankanum 2010-2015 og sem forstöðumaður sölu á einstaklingssviði Símans 2007-2010. Jensína er með BA gráðu í auglýsingafræði frá San Jose State University og MBA gráðu frá University of San Diego. Jensína á sæti í stjórn félags sem tengist ekki starfsemi Íslandssjóða. Jensína eða tengdir aðilar eiga ekki eignarhlut í Íslandssjóðum og er hún óháð bæði félaginu og stórum hluthöfum þess og hefur ekki hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila eða samkeppnisaðila Íslandssjóða. Jensína hefur ekki tekið að sér dagleg störf fyrir félagið.

Sigurður B Stefánsson er fæddur árið 1947. Hann var kjörinn í stjórn félagsins í apríl 2017. Hann er sjálfstætt starfandi og starfaði áður m.a. sem sjóðstjóri hjá Rose Invest 2009-2011, sjóðstjóri og formaður fjárfestingaráðs hjá Eignastýringu Landsbankans 2011-2013 og hagræðingur hjá Landsbankanum frá 2013-2015. Sigurður er með

B.Sc. Hons. í verkfræði frá háskólanum í Edinborg, M.Sc. í stjórnunarfræði frá London School of Economics og M.Sc. í stærðfræðilegri hagfræði frá sama skóla og Ph.D. í hagfræði frá háskólanum í Essex á Englandi. Sigurður situr í endurskoðunarnefnd Íslandssjóða. Hann á sæti í stjórn félags sem tengist ekki starfsemi Íslandssjóða. Sigurður eða tengdir aðilar eiga ekki eignarhlut í Íslandssjóðum og er hann óháður bæði félaginu og stórum hluthöfum þess og hefur ekki hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila eða samkeppnisaðila Íslandssjóða. Sigurður hefur ekki tekið að sér dagleg störf fyrir félagið

Starfsreglur stjórnar

Stjórn félagsins hefur sett sér starfsreglur sem voru endurskoðaðar og samþykktar þann 27. febrúar 2017. Starfsreglur stjórnar má nálgast á heimasíðu félagsins. Reglurnar kveða m.a. á um hæfi stjórnarmanna, upplýsingagjöf og verkaskiptingu.

Árangursmat stjórnar

Stjórn félagsins framkvæmdi árangursmat á sínum störfum í mars 2017 fyrir liðið starfsár. Árangursmatið byggir m.a. á sjálfsmati hvers stjórnarmanns, mati á hvort starfsreglum og starfsáætlun hafi verið fylgt, ásamt eftirfylgni mála sem stjórnin hefur afgreitt. Jafnframt var framkvæmt mat á störfum undirnefnda félagsins og framkvæmdastjóra.

Skipan og starfsemi undirnefnda

Tvær undirnefndir eru starfandi undir stjórn félagsins, endurskoðunarnefnd og starfskjaranefnd. Starfsreglur stjórnar og erindisbréf undirnefndanna kveða á um hvernig skuli skipað í nefndirnar. Erindisbréf endurskoðunarnefndar og starfskjaranefndar eru birt á heimasíðu félagsins.

Endurskoðunarnefnd skal skipuð tveimur til þremur mönnum og skal að lágmarki einn þeirra vera úr stjórninni sjálfri. Stjórn kýs nefndarmenn auk þess sem stjórn tilnefnir formann endurskoðunarnefndar. Stjórn gefur út erindisbréf til endurskoðunarnefndar sem hún starfar eftir. Nefndarmenn endurskoðunarnefndar á árinu 2017 voru Bolli Héðinsson, fram að aðalfundi, Kristján Björgvinsson, formaður nefndarinnar, Sigurður B Stefánsson og Þorgerður Marinósdóttir, löggiltur endurskoðandi og starfsmaður fjármálasviðs Landsvirkjunar. Á starfsárinu 2017 voru haldnir tveir fundir hjá endurskoðunarnefnd og mættu allir nefndarmenn á annan fundinn en einn nefndarmaður forfallaðist hinn fundinn.

Starfskjaranefnd er skipuð af stjórn Íslandssjóða og skal hún skipuð a.m.k. tveimur mönnum Hlutverk nefndarinnar er útfært í erindisbréfi nefndarinnar. Nefndarmenn starfskjaranefndar á árinu 2017 voru Kristján Björgvinsson og Tanya Zharov, fram að aðalfundi og Tanya Zharov og Jensína Kristín Böðvarsdóttir frá aðalfundi. Á starfsárinu 2017 var haldinn einn fundur hjá starfskjaranefnd og mættu báðir nefndarmenn á fundinn.

Framkvæmdastjóri Íslandssjóða

Framkvæmdastjóri Íslandssjóða ber ábyrgð á daglegum rekstri félagsins gagnvart stjórn þess og hluthöfum. Skal hann sjá um að hagkvæmni og settum markmiðum verði sem best náð í rekstri og starfsemi félagsins. Framkvæmdastjóri situr stjórnarfundum félagsins. Núverandi framkvæmdastjóri og jafnframt prókúruhafi er Kjartan Smári Höskuldsson.

Kjartan er fæddur árið 1980 og er með BA í sálfræði frá Háskóla Íslands og MA gráðu í alþjóðaviðskiptum frá UAB í Barcelona. Hann er jafnframt með próf í verðbréfavíðskiptum. Hann tók við sem framkvæmdastjóri félagsins í október 2016 en áður hafði hann um árabíl starfað hjá VÍB, eignastýringarþjónustu Íslandsbanka, m.a. sem forstöðumaður ráðgjafar og þjónustu.

Helstu skyldur framkvæmdastjóra eru skilgreindar í samþykktum félagsins og í starfsreglum stjórnar en að auki er til sérstök starfslýsing framkvæmdastjóra frá janúar 2017 þar sem ábyrgðarsvið og verkþættir eru skilgreindir.

Samkvæmt samþykktum Íslandssjóða hefur framkvæmdastjóri með höndum stjórn á daglegum rekstri félagsins og kemur fram fyrir hönd þess í öllum málum sem varða venjulegan rekstur, í samræmi við lög, samþykktir félagsins og ákvarðanir stjórnar. Þar segir jafnframt að framkvæmdastjóra sé óheimilt, nema að fengnu leyfi stjórnar, að sitja í stjórn stofnana og atvinnufyrirtækja eða taka þátt í öðrum atvinnurekstri að öðru leyti nema lög kveði á um annað.

Starfsreglur stjórnar kveða á um að framkvæmdastjóri skuli annast rekstur í samræmi við mótaða stefnu og ákvarðanir stjórnar, undirbúa fundi stjórnar í samráði við formann og sitja stjórnarfundum með málfrelsi og tillögurétt.

Með umboði stjórnarformanns getur hann boðað fundi stjórnar og boðað varamenn í forföllum aðalmanna í samráði við stjórnarformann félagsins.

Starfslýsing framkvæmdastjóra kveður á um að hann beri ábyrgð á að sjóðir í stýringu, rekstrarfélagið og umsýsla sjóða sé í samræmi við lög og reglur. Hann á að sjá til þess að innra eftirlit og áhættustýring sé til staðar, hafa umsýsning með starfsmanna- og launamálum í samráði við stjórnarformann, að stýra vöruframboði félagsins og hafa samskipti við endurskoðendur félagsins í samráði við stjórn og samskipti við opinbera aðila, s.s. Fjármálaeftirlitið.

Framkvæmdastjóri eða tengdir aðilar eiga ekki eignarhlut eða kauprétt að hlutum í félaginu og er hann óháður helstu viðskipta- og samkeppnisaðilum félagsins sem og stórum hluthöfum þess.

Helstu þættir innra eftirlits og áhættustýringar félagsins

Innan félagsins er sérstök deild sem sinnir áhættustýringu og hefur með höndum verkefni sem lúta að innra eftirliti. Regluleg verkefni áhættustýringar eru m.a. að hafa eftirlit með fjárfestingum sjóða og safna, framkvæma áhættumat Íslandssjóða, sjá um gerð RCSA rekstraráhættuskýrsla, bæði árlegrar skýrslu auk sérgreinds mats, gerð álagsprófa og mánaðarlegrar skýrslu um áhættumælikvarða Íslandssjóða. Hjá félaginu er starfandi áhættunefnd sem er skipuð framkvæmdastjóra, áhættustjóra, sjóðstjóra og lögræðingi félagsins. Nefndin metur útgefendur verðbréfa og form fjárfestingarkosta og veitir starfsmönnum og stjórnendum félagsins ráðgjöf um ýmis áhættutengd málefni.

Stjórn hefur gert þjónustusamning um innri endurskoðun við innri endurskoðandi Íslandsbanka. Innri endurskoðandi sér um úttektir á starfsemi félagsins og veitir endurskoðunarnefnd og stjórn reglulega upplýsingar auk þess að skila árlega skýrslu til bæði endurskoðunarnefndar og stjórnar. Félagið hefur einnig gert þjónustusamning um regluvörslu við Íslandsbanka og skilar regluvarsla árlega skýrslu um verkefni liðins starfsárs til framkvæmdastjóra og stjórnar.

Stjórn hefur mótað og samþykkt áhættuvilja og áhættustefnu fyrir félagið og sjóði í rekstri þess þar sem m.a. er fjallað um helstu áhættuþætti og framkvæmd áhættustýringar. Samkvæmt áhættustefnunni skal áhættustýring skila a.m.k. árlega skýrslu til stjórnar um framkvæmd áhættustýringar.

Ársreikningar félagsins

Starfsár Íslandssjóða er frá 1. janúar til 31. desember. Ársreikninga félagsins er hægt að nálgast á heimasíðu félagsins.

Gildi félagsins, siðareglur og stefna um samfélagslega ábyrgð

Gildi félagsins eru eftirfarandi: Fagleg – Jákvæð – Framsýn.

Félagið hefur sett sér siðareglur sem síðast voru uppfærðar og samþykktar af stjórn í. febrúar 2017. Reglurnar eru birtar á heimasíðu félagsins. Reglurnar gilda fyrir alla starfsemi, starfsmenn og stjórnendur félagsins og þá verktaka sem ráðnir eru í einstök verkefni og er ætlað að leiðbeina við framkvæmd daglegra starfa. Í reglum koma eftirfarandi viðmið fram:

- Við erum fagleg.
- Við drögum úr hættu á hagsmunaárekstrum.
- Við virðum trúnað.
- Við veitum réttar upplýsingar.
- Við erum til fyrirmyndar.

Félagið hefur meðal annars einnig sett sér stefnu varðandi hagsmunaárekstra, áætlun um nýtingu atkvæðisréttar á hluthafafundum félaga sem sjóðir í rekstri Íslandssjóða eiga eignarhlut í, stefnu um framkvæmd viðskiptafyrirmæla og reglur um viðskipti starfsmanna félagsins sem eru birtar á heimasíðu félagsins.

Stjórn félagsins uppfærði stefnu Íslandssjóða um samfélagslega ábyrgð í febrúar 2017. Stefnan byggir á hlutverki, gildum og áherslum félagsins og leggur grunn að ábyrgð þess gagnvart umhverfi og samfélaginu. Stjórn og starfsmenn félagsins líta svo á að það felist margþættur ávinningur í að sýna fram á ábyrgð félagsins gagnvart umhverfi og samfélagi og telja að það byggi traustar undirstöður undir fjárhagslega frammistöðu félagsins og stuðli að því að skapa heilbrigðan fjármálamarkað.

Tilnefningarnefnd

Í leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja er mælt til að komið sé á fót tilnefningarnefnd sem hefur ráðgefandi hlutverk við val á stjórnarmönnum og leggur tillögur fyrir aðalfund. Jafnframt er mælt til að hluthafafundur skipi tilnefningarnefnd eða ákveði hvernig hún skuli skipuð. Slík nefnd hefur ekki verið sett á laggirnar hjá félaginu en kostir og gallar slíks fyrirkomulags með hliðsjón af eignarhaldi félagsins voru teknir til skoðunar á aðalfundi 2016 og afstaða fundarins var sú að ekki sé tilefni til að starfrækja slíka nefnd hjá félaginu og hefur sú afstaða ekki tekið breytingum.

Núverandi fyrirkomulag félagsins er með þeim hætti að samkvæmt starfsreglum stjórnar metur stjórn óhæði tilvonandi stjórnarmanna fyrir aðalfund félagsins og skal hún gera niðurstöðu sína aðgengilega hluthöfum.

Upplýsingar um brot á reglum sem viðeigandi eftirlits- og/eða úrskurðaraðili hefur ákvarðað

Félagið hefur hvorki fengið á sig dóm né verið lagt á það stjórnvaldssekt fyrir brot á lögum um fjármálafyrirtæki, lög um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði eða fagfjárfestingsjóði, eða löggjöf um hlutafélög, bókhald, ársreikninga, opinber gjöld eða þeim sérlögum sem gilda um aðila sem lúta opinberu eftirliti með fjármálastarfsemi á árinu. Fjármálaeftirlitið birti í september 2017 niðurstöðu athugunar á markaðsefni Íslandssjóða og voru gerðar tvær athugasemdir við auglýsingaefni félagsins og gerði félagið viðeigandi úrbætur í kjölfarið.